A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (első tanács)

2021. június 9.*

„A nyelvhasználatra vonatkozó szabályok – A versenyjog, a vállalati pénzügyek, a pénzügyi közgazdaságtan, az ipargazdaság és a makroökonómia területén tisztviselők (AD 7) felvételére irányuló EPSO/AD/293/14 versenyvizsga – A tartaléklistára való felvétel mellőzése – Jogellenességi kifogás – A versenyvizsga második nyelve kiválasztásának az angol, a francia vagy a német nyelvre való korlátozása – 1. rendelet – A személyzeti szabályzat 1d. cikkének (1) bekezdése – Nyelven alapuló hátrányos megkülönböztetés – Igazolás – Szolgálati érdek”

A T-202/17. sz. ügyben,

Ana Calhau Correia de Paiva (lakóhelye: Brüsszel [Belgium], képviselik: V. Villante, G. Pandey és D. Rovetta ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselik: L. Radu Bouyon, I. Melo Sampaio és L. Vernier, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

először is a versenyjog, a vállalati pénzügyek, a pénzügyi közgazdaságtan, az ipargazdaság és a makroökonómia területén tisztviselők (AD 7) felvételére irányuló EPSO/AD/293/14 versenyvizsga vizsgabizottsága által hozott, a felperes neve kiválasztási eljárás végén létrehozott tartaléklistára való felvételének mellőzéséről szóló, 2015. november 9-i határozatnak, másodszor, az ezen első határozat felülvizsgálatáról szóló, 2016. június 23-i határozatnak, harmadszor, a felperes által az első határozattal szemben benyújtott panasz elutasításáról szóló, 2016. december 22-i határozatnak, és negyedszer a fent említett kiválasztási eljárás végén létrehozott tartaléklista versenyjog területére vonatkozó részének a megsemmisítése iránt az EUMSZ 270. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács),

tagjai: H. Kanninen elnök, O. Porchia (előadó) és M. Stancu bírák,

hivatalvezető: B. Lefebvre tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2020. október 6-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: angol.

Ítéletet[1]

[omissis]

II. Az eljárás és a felek kérelmei

15 A Törvényszék Hivatalához 2017. március 31-én benyújtott keresetlevelével a felperes megindította a jelen keresetet.

16 E kereset benyújtásakor a Bíróság előtt folyamatban volt a Bizottság által 2016. november 25-én, a 2016. szeptember 15-i Olaszország kontra Bizottság ítélettel (T-353/14 és T-17/15, EU:T:2016:495) szemben benyújtott és C-621/16. P. ügyszám alatt nyilvántartásba vett fellebbezés. Ezen utóbbi ítéletben a Törvényszék megsemmisítette a tanácsosi tartaléklista kialakítására irányuló EPSO/AD/276/14 nyíltversenyvizsga-felhívást (HL 2014. C 74. A, 1. o.) és az adatvédelmi területen tanácsosi tartaléklista kialakítására irányuló EPSO/AD/294/14 nyíltversenyvizsga-felhívást (HL 2014. C 391. A, 1. o.).

17 A Törvényszék Hivatalához 2017. június 16-án benyújtott levelében a Bizottság – a Törvényszék eljárási szabályzata 69. cikkének d) pontja alapján – a Bíróság C-621/16. P. sz. ügyben folytatott eljárást befejező határozatának kihirdetéséig a jelen ügyben folytatott eljárás felfüggesztését kérte.

18 A Törvényszék Hivatalához 2017. július 6-án benyújtott levelében a felperes ellenezte az eljárás felfüggesztését.

19 Az eljárási szabályzat 69. cikkének d) pontja alapján elfogadott 2017. július 11-i határozatában a Törvényszék ötödik tanácsának elnöke az eljárás felfüggesztéséről határozott.

20 A 2019. március 26-i Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-621/16 P, EU:C:2019:251) kihirdetését követően, az előadó bíró javaslatára, a Törvényszék (ötödik tanács) 2019. április 4-én pervezető intézkedést fogadott el, amelynek keretében kérdést intézett a felekhez az említett ítéletből és a 2019. március 26-i Spanyolország kontra Parlament ítéletből (C-377/16, EU:C:2019:249) a jelen ügyre nézve levonandó következtetésekről. A felek e tekintetben az előírt határidőn belül előterjesztették észrevételeiket.

21 2019. július 5-én a Bizottság előterjesztette az ellenkérelmet.

22 A választ és a viszonválaszt 2019. szeptember 23-án, illetve 2019. november 11-én nyújtották be. 2019. november 20-án az írásbeli szakasz befejeződött.

23 2019. október 22-én a Törvényszék elnöke – a gondos igazságszolgáltatás érdekében – indokolt határozattal és az érintett bírákkal folytatott konzultációt követően, az eljárási szabályzat 27. cikkének (3) bekezdése alapján új, a Törvényszék első tanácsába beosztott előadó bírót jelölt ki.

24 A Törvényszék Hivatalához 2019. december 12-én benyújtott levelében a felperes – az eljárási szabályzat 106. cikkének (2) bekezdése alapján – tárgyalás megtartását kérte.

25 A Törvényszék Hivatalához ugyanazon a napon benyújtott levelében a felperes – az eljárási szabályzat 85. cikkének (3) és (4) bekezdése alapján – további bizonyítékokat terjesztett elő. A Bizottság a megadott határidőn belül előterjesztette az említett bizonyítékokkal kapcsolatos észrevételeit, és ennek keretében vitatta azok elfogadhatóságát.

1 A jelen ítéletnek csak azok a pontjai kerülnek ismertetésre, amelyek közzétételét a Törvényszék hasznosnak tartja.

26 2020. július 21-én az előadó bíró javaslata alapján a Törvényszék (első tanács) az eljárás szóbeli szakaszának megnyitásáról határozott, és az eljárási szabályzat 89. cikkében előírt pervezető intézkedések keretében írásbeli kérdéseket intézett a Bizottsághoz. A Bizottság ezen intézkedéseknek a megadott határidőn belül eleget tett.

27 2020. szeptember 21-én az előadó bíró javaslata alapján a Törvényszék (első tanács) az eljárási szabályzat 89. cikkében előírt pervezető intézkedések keretében írásban kérdéseket intézett a felekhez, és arra kérte őket, hogy azokra a tárgyaláson válaszoljanak.

28 A Törvényszék a felek szóbeli előadásait, valamint az írásban és szóban feltett kérdésekre adott válaszaikat a 2020. október 6-i tárgyaláson meghallgatta.

29 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg az alábbiakat, adott esetben pedig előbb állapítsa meg, hogy a versenyvizsga-felhívás és az abban előírt nyelvi rendszer jogellenes, és hogy azok az EUMSZ 277. cikk értelmében vele szemben alkalmazhatatlanok:

  – a tartaléklistára való felvétel mellőzéséről szóló határozat,

  – a felülvizsgálati határozat,

  – a panaszt elutasító határozat,

  – a szóban forgó versenyvizsga tartaléklistája;

– az Európai Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

30 A felperes egyebekben azt kéri a Törvényszéktől, hogy rendeljen el pervezető intézkedéseket, amelyben kötelezi a Bizottságot, hogy nyújtsa be az EPSO azon határozatok elfogadásával kapcsolatos összes dokumentumát, amely határozatok megsemmisítését kéri.

31 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

III. A jogkérdésről

[omissis]

B. Az ügy érdeméről

[omissis]

1. A versenyvizsga második nyelve kiválasztásának az angol, a francia vagy a német nyelvre való korlátozása miatt a versenyvizsga-felhívás jogellenességére alapított második, harmadik és negyedik jogalapról

[omissis]

a) A jogellenességi kifogás elfogadhatóságáról

41 Az elfogadhatatlansági kifogás alátámasztására a Bizottság előadja, hogy az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy egy vizsgabizottság határozatát vitató panasz keretében a pályázó nem hivatkozhat a versenyvizsga-felhívás állítólagos szabálytalanságára, ha nem vitatta kellő időben az említett felhívásnak az – álláspontja szerint – neki sérelmet okozó rendelkezéseit. A felperes csak akkor vitathatja a felhívás jogszerűségét, ha megállapítást nyert, hogy a megtámadott határozat indokolása és a versenyvizsga-felhívással kapcsolatos jogellenességi kifogás között szoros kapcsolat áll fenn. A Bizottság álláspontja szerint a jelen ügyben nem áll fenn kapcsolat a felperes neve tartaléklistára való felvételének mellőzésével kapcsolatos indokolás és a szóban forgó versenyvizsga második nyelve kiválasztásának az angol, a francia vagy a német nyelvre való korlátozása között. Konkrétan: nem lehet ilyen kapcsolatra következtetni a „kommunikáció" általános készséggel kapcsolatban a felperes készséglapján megfogalmazott megjegyzésekből. A Bizottság szerint ugyanis a felperes ezzel kapcsolatos teljesítményét „kielégítőnek" minősítették, ami bizonyítja, hogy a felperes nevét nem amiatt nem vették fel a tartaléklistára, mert az értékelőközpontban tartott vizsgákat franciául tette le.

42 A felperes vitatja a Bizottság érveit.

43 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében az EUMSZ 277. cikk alapján az Unió intézményei, szervei, vagy hivatalai által elfogadott általános hatállyal bíró jogi aktusokra vonatkozó jogvitában bármelyik fél élhet az EUMSZ 263. cikk második bekezdésében meghatározott eszközökkel annak érdekében, hogy a Bíróság előtt a szóban forgó jogi aktus alkalmazhatatlanságára hivatkozzon (2020. szeptember 8-i Bizottság és Tanács kontra Carreras Sequeros és társai ítélet, C-119/19 P és C-126/19 P, EU:C:2020:676, 66. pont).

44 Ez a rendelkezés azon általános elv kifejeződése, amely minden fél számára biztosítja azt a jogot, hogy annak a határozatnak a megsemmisítése céljából, amelynek ő a címzettje, járulékosan vitassa az e határozat jogi alapját képező általános hatállyal bíró jogi aktusok érvényességét (lásd: 2020. szeptember 8-i Bizottság és Tanács kontra Carreras Sequeros és társai ítélet, C-119/19 P és C-126/19 P, EU:C:2020:676, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

45 Mivel az EUMSZ 277. cikknek nem célja az, hogy lehetővé tegye valamely fél számára bármely általános hatállyal bíró jogi aktus alkalmazhatóságának valamely kereset érdekében történő vitatását, azon aktusnak, amelynek a jogellenességére hivatkoznak, a kereset tárgyát képező ügyben közvetlenül vagy közvetve alkalmazandónak kell lennie (lásd: 2020. szeptember 8-i Bizottság és Tanács kontra Carreras Sequeros és társai ítélet, C-119/19 P és C-126/19 P, EU:C:2020:676, 68. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

46 Ily módon – az egyedi határozatokkal szemben indított megsemmisítés iránti keresetekkel összefüggésben – a Bíróság elismerte, hogy érvényesen képezhetik jogellenességi kifogás tárgyát egy általános hatállyal bíró jogi aktus azon rendelkezései, amelyek az említett határozatok alapját képezik, vagy amelyek közvetlen jogi kapcsolatban állnak ezekkel a határozatokkal (lásd: 2020. szeptember 8-i Bizottság és Tanács kontra Carreras Sequeros és társai ítélet, C-119/19 P és C-126/19 P, EU:C:2020:676, 69. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

47 Konkrétan a versenyvizsga-felhívásokat illetően emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a felvételi eljárás keretében – amely egymást követő és egymáshoz szorosan kapcsolódó határozatokból álló összetett igazgatási eljárás – a versenyvizsgán részt vevő pályázónak lehetősége van arra, hogy valamely későbbi aktus ellen indított keresetben az ezen aktushoz szorosan kapcsolódó korábbi aktusokban elkövetett szabálytalanságra (lásd ebben az értelemben: 1995. augusztus 11-i Bizottság kontra Noonan ítélet, C-448/93 P, EU:C:1995:264, 17. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), és különösen azon versenyvizsga-felhívás jogellenességére hivatkozzon, amely alapján a szóban forgó aktust meghozták (lásd: 2017. december 14-i PB kontra Bizottság ítélet, T-609/16, EU:T:2017:910, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

48 Az, hogy a felperes nem támadta meg határidőn belül a versenyvizsga-felhívást, nem képezi akadályát annak, hogy a felperes a versenyvizsga során történt szabálytalanságokra hivatkozzon, még ha e szabálytalanságok a versenyvizsga-felhívás szövegére vezethetők is vissza (lásd: 2006. január 31-i Giuletti kontra Bizottság ítélet, T-293/03, EU:T:2006:37, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49 Pontosabban: ha a kellő időben meg nem támadott versenyvizsga-felhívás szabálytalanságára alapított jogalap a megtámadott egyedi határozat indokolására vonatkozik, a kereset az ítélkezési gyakorlat szerint elfogadható. A versenyvizsgán részt vevő pályázó ugyanis nem foszthető meg attól a jogától, hogy vitassa a versenyvizsga-felhívásban meghatározott feltételek végrehajtásával hozott, rá vonatkozó egyedi határozat minden elemének – így az e felhívásban meghatározott elemek – megalapozottságát annyiban, amennyiben jogi helyzetét csak e végrehajtási határozat bírálja el egyénileg, és csak e határozat teszi lehetővé, hogy bizonyossággal megtudja, hogy az említett elemek az egyéni érdekeit miként és mennyiben érintik (lásd: 2017. december 14-i PB kontra Bizottság ítélet, T-609/16, EU:T:2017:910, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

50 Ezzel szemben maga a megtámadott határozat indokolása és a kellő időben meg nem támadott versenyvizsga-felhívás jogellenességére alapított jogalap közötti szoros kapcsolat hiányában utóbbit elfogadhatatlannak kell nyilvánítani a kereset benyújtásának határidejére vonatkozó azon közrendi szabályok alapján, amelyektől ilyen esetben nem lehet eltérni a jogbiztonság elvének sérelme nélkül (lásd: 2017. december 14-i PB kontra Bizottság ítélet, T-609/16, EU:T:2017:910, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

51 E megfontolások tükrében kell vizsgálni a versenyvizsga-felhívás jogellenességére vonatkozó kifogással szemben a Bizottság által felhozott elfogadhatatlansági kifogást.

52 Először is emlékeztetni kell arra, hogy jogellenességi kifogásában a felperes lényegében a versenyvizsga-felhívás nyelvi rendszerre vonatkozó rendelkezéseit, azaz a második nyelv kiválasztásának az angol, a francia és a német nyelvre való korlátozását vitatja. Ezt a második nyelvet használták többek között a pályázók általános és konkrét készségeinek értékelését célzó, az értékelőközpontban megtartott vizsgákon.

53 Másodszor, a megtámadott határozat indokolását illetően emlékeztetni kell arra, hogy a 2015. november 9-i levélben a felperest tájékoztatták, hogy nevét azért nem vették fel a tartaléklistára, mert nem a legmagasabb pontszámokat érte el az értékelőközpontban megtartott vizsgákon. A megtámadott határozat emellett jelzi, hogy a vizsgabizottság gondosan felülvizsgálta a felperesnek az értékelőközpontban megtartott vizsgákkal kapcsolatban adott pontszámokat, áttekintette az általános és konkrét készségeinek értékelését, valamint azt a következtetést vonta le, hogy a felperes eredményei tükrözik az értékelőközpontban nyújtott teljesítményét.

54 Harmadszor, a felperes számára megküldött „készséglapból” kitűnik, hogy a „kommunikáció” általános készséggel kapcsolatban a felperes 5,5 pontot kapott a 10 pontból, ami általános készségeinek az értékelőközpontban sorra kerülő értékelését illetően a legalacsonyabb értékelések és pontszámok körébe tartozik. E készségek mérése – a versenyvizsga-felhívás 7. lábjegyzetében hivatkozott szabályzat 1.2. pontja szerint – annak értékelésére irányult, hogy a pályázó képes a „világos és pontos kommunikáció[ra] szóban és írásban egyaránt”. Ebből implicit módon, de szükségszerűen következik, hogy a vizsgabizottság a felperessel kapcsolatban megállapítást tesz a francianyelv-tudásra, vagy legalábbis egy olyan készség elsajátítására vonatkozóan, amely erőteljesen függ az e nyelv felperes általi ismeretétől.

55 Negyedszer – jóllehet kétségtelen, hogy a versenyvizsga-felhívás nem írt elő az angol, a francia vagy a német nyelv szókincsét vagy nyelvtanát illetően a felperes konkrét ismereteivel kapcsolatos vizsgát – tagadhatatlan, hogy szoros kapcsolat áll fenn a felperes francianyelv-tudása, amely nyelvet második

nyelvként választott, és azon vizsgák között, amelyeket ezen a nyelven kellett teljesíteni. A felperes francianyelv-tudása elkerülhetetlenül és szükségszerűen tükröződik a szóban forgó versenyvizsgában előírt általános és konkrét készségek felmérését célzó vizsgákon.

56 E tekintetben megállapítást nyert, hogy nagyobb az esély arra, hogy a pályázó jobb pontszámokat kapjon a vizsgákon, ha ezek a vizsgák a pályázó anyanyelvén vagy az általa ugyanilyen jól ismert nyelven zajlanak (2014. július 2-i Da Cunha Almeida kontra Bizottság ítélet, F-5/13, EU:F:2014:176, 38. pont), még inkább igaz ez az esettanulmányhoz hasonló, technikai jellegű vizsgával kapcsolatban.

57 Egyrészről azonban nem vitatott, hogy a felperes anyanyelve a portugál. Másrészről – jóllehet, amint azt a Bizottság hangsúlyozza, a felperes a jelentkezési lapon nyilatkozott arról, hogy a portugálnyelv-tudásához hasonlóan a CEFR C2 szintnek megfelelő francianyelv-tudással rendelkezik, valamint hogy tanulmányainak egy részét Belgiumban és Franciaországban végezte – ez nem változtat azon, hogy a Törvényszék előtt azzal érvel, anélkül hogy ezt a Bizottság vitatná, hogy anyanyelvén jobban tud, mint franciául. Ez a körülmény ráadásul különösen valószínű, figyelemmel a felperes szakmai és tudományos hátterére, amelyet a jelentkezési lapon feltüntetett, és amelyből kitűnik, hogy mind tanulmányait, mind szakmai pályafutását alapvetően Portugáliában folytatta.

58 Ötödször hangsúlyozni kell, hogy a versenyvizsga második nyelve kiválasztásának a szóban forgó három nyelvre való korlátozása nemcsak a pályázók szóbeli vagy írásbeli kifejezési képességét érinti, hanem azt is meghatározza, hogy a pályázók milyen típusú billentyűzetet használhatnak az esettanulmány elvégzéséhez, mivel – az EPSO gyakorlata szerint, amit a Bizottság a Törvényszék előtt megerősített – a pályázók számára csak olyan nyelvű billentyűzet(ek)et biztosítanak, amelye(ke)n a vizsgákat teljesíteniük kell. A jelen ügyben azonban nem vitatott, hogy a felperes olyan típusú billentyűzetet volt kénytelen használni, amelynek használatához – anyanyelve miatt – nem volt hozzászokva. Meg kell állapítani, hogy ez a körülmény befolyásolja azon vizsga teljesítését, ekként pedig potenciálisan eredményét, amely vizsgán billentyűzet segítségével kell bizonyos hosszúságú szöveget korlátozott időn belül megírni.

59 Hatodszor, a Bizottság által a tárgyaláson előadott azon érvet illetően, amely szerint csak akkor állhat fenn szoros kapcsolat, ha a pályázók általános készségeinek értékelését szolgáló vizsgák eredményei negatívak vagy katasztrofálisak, meg kell állapítani, hogy ez az érv a szoros kapcsolat fennállásával kapcsolatos feltétel szigorúbb alkalmazását szorgalmazza – igazolás nélkül –, amennyiben a hivatkozott jogellenesség a versenyvizsga nyelvi rendszeréhez kapcsolódik.

60 A fenti megfontolások összességére figyelemmel meg kell állapítani, hogy szoros kapcsolat áll fenn a megtámadott határozat indokolása, valamint a versenyvizsga-felhívásnak a szóban forgó azon versenyvizsga nyelvi rendszerével kapcsolatos rendelkezései között, amely versenyvizsga jogszerűségét a felperes vitatja.

61 Ennélfogva el kell utasítani a Bizottság által felhozott elfogadhatatlansági kifogást, a felperes által a versenyvizsga-felhívással kapcsolatban felhozott jogellenességi kifogást pedig elfogadhatónak kell nyilvánítani.

[omissis]

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék megsemmisíti az EPSO/AD/293/14 nyílt versenyvizsga vizsgabizottsága által hozott, az Európai Személyzeti Felvételi Hivatal (EPSO) által továbbított 2016. június 23-i határozatot, amely elutasítja az Ana Calhau Correia de Paivát a versenyvizsga tartaléklistájából kizáró 2015. november 9-i határozatot követően általa benyújtott felülvizsgálat iránti kérelmet.

2) A Törvényszék a keresetet az ezt meghaladó részében elutasítja.

3) A. Calhau Correia de Paiva viseli saját költségeinek az egyharmadát.

4) Az Európai Bizottság viseli saját költségeit és az A. Calhau Correia de Paiva részéről felmerült költségek kétharmadát.

Kanninen Porchia Stancu

Kihirdetve Luxembourgban, a 2021. június 9-i nyilvános ülésen.

Aláírások